

**GORCHYMYN PRYNU GORFODOL CEFNFFORDD DOLGELLAU I FAN I'R DE O
BENBEDW (A494)
(GWELLIANT DROME CORNER I EWLOE)
200-**

DATGANIAD RHESYMAU

CYFLWYNIAD

Mae Gwelliant Drome Corner i Ewloe A4994 wedi ei leoli yng nghyffiniau Queensferry, Sir y Fflint. Mae'r gwelliant hwn rhwng y gyffordd gyda'r A55 yn Ewloe ac Afon Dyfrdwy ac mae'n un o'r prif gysylltiadau rhwng Gogledd Cymru a Gogledd Orllewin Lloegr.

Mae'r ffordd bresennol yn rhedeg trwy ardal drefol adeiledig ar ei hochr ogleddol, a thrwy dir mwy maestrefol a gwledig yn y rhannau canol a deheuol. Mae'r ardal drefol yn cynnwys gwaith trin carthion, stadau diwydiannol, stadau preswyl a warysau adwerthu mawr tra bod y tir gwledig yn bennaf yn cynnwys tir pori parhaol, planhigion lled aeddfed a gwrychoedd wedi gordyfu. Ar hyn o bryd mae rhai o'r ffyrdd lleol yn ymuno â'r Gefnffordd trwy gyffyrdd is-safonol gan gynnwys cyffyrdd yn Old Aston Hill (tua'r gogledd), Plough Lane, (tua'r gogledd a thua'r de), Clay Lane (tua'r de) a'r mynediad presennol i'r ardal trin carthion ger Afon Dyfrdwy.

YR ANGEN AM Y CYNLLUN

Yr A494 yn y lleoliad hwn yw'r prif gyswllt rhwng Gogledd Cymru a Glannau Mersi ac mae hefyd yn ffurfio rhan o'r ffordd fyrraf rhwng Gogledd Cymru a'r M56 a Gogledd Lloegr. Mae'r ffordd hefyd yn ffordd gyffredin i drafnidiaeth yn ôl ac ymlaen rhwng yr Wyddgrug, Wrecsam a'r M53. Darperir ar gyfer y drafnidiaeth leol o Ewloe, Bwcle, Connah's Quay a Stad Ddiwydiannol Glannau Dyfrdwy a nifer o drefi a phentrefi llai eraill.

Mae maint y drafnidiaeth wedi parhau i dyfu ac erbyn hyn mae'r darn hwn o'r A494 yn cario ymhell dros y mwyafswm a argymhellir ar gyfer y math yma o ffordd. Rhwng Cyfnewidfa Parc Glannau Dyfrdwy a Chyfnewidfa Parc Dewi Sant, yn gyffredinol mae'r ffordd goridor yn gyfleuster ar gyfer trafndiaeth leol yn hytrach na'r math o draffig trwodd a gysylltir gan amlaf gyda'r math yma o ffordd. Ar hyn o bryd mae oddeutu 62,000 o gerbydau (Traffig Dyddiol Cyfartalog Blynyddol) yn defnyddio'r ffordd ddeuol. Dim ond 23% o'r traffig sy'n mynd i mewn i Gymru yng Nglannau Dyfrdwy yn mynd tu hwnt i Laneurgain ar yr A55.

Mae'r sefyllfa yn newid i ryw raddau yn ystod cyfnodau gwyliau pan fydd traffig gwyliau yn codi nifer y cerbydau sy'n mynd yn ôl ac ymlaen rhwng Gogledd Cymru ar hyd y rhan hon o'r ffordd, gan achosi rhagor o dagfeydd ac oedi. Mae'r gofynion strategol ar gyfer y ffordd goridor yn cynyddu gan fod y coridor yn ffurfio rhan o gyswllt ansawdd uchel rhwng y porthladdoedd ar arfordir dwyreiniol y Deyrnas Unedig a Chymru ac Iwerddon trwy gyfrwng y porthladd yng Nghaergybi.

Bydd yn rhaid i'r ffordd goridor allu dygymod â'r twf parhaus ym maint y drafnidiaeth, ynghyd â'r drafnidiaeth ychwanegol fydd yn cael ei chreu gyda datblygiad Stad Ddiwydiannol Parc Glannau Dyfrdwy, tir ym Mharc Dewi Sant a datblygiadau lleol eraill. Mae safon bresennol y gefnffordd yn y lleoliad hwn yn annigonol ar gyfer y cynnydd disgwylidiedig hwn ym maint y drafnidiaeth. Ar hyn o

bryd mae'r ffordd yn dioddef problemau tagfeydd sylweddol yn ystod oriau brig yn y bore a'r nos, yn ystod gwyliau banc ac yn ystod cyfnodau eraill o wyliau. Bydd y broblem hon yn gwaethgu dros y blynyddoedd sydd i ddod.

Ar ben hyn, ceir nifer o ddamweiniau ar y darn o'r ffordd sydd dan ystyriaeth, yn enwedig wrth y cyffyrdd. Hefyd mae rhywfaint o dystiolaeth bod yr oriau brig yn ymestyn, hynny yw, mae rhai teithwyr yn teithio ynghynt neu'n ddiweddarach er mwyn osgoi tagfeydd. Erbyn hyn mae gwaith cynnal a chadw rheolaidd yn cael ei gyflawni yn ystod y nos yn unig ac mae hynny'n arwain at gostau cynnal a chadw uchel. Hyd yn oed yn ystod cyfnodau tu allan i'r oriau brig, gall cau un lôn achosi ciw hir o draffig. Felly mae'n rhaid cael lonydd ychwanegol o Afon Dyfrdwy i Ewloe.

YMGYNGHORIADAU CYHOEDDUS

Ychwanegwyd y cynllun hwn at Raglen Ffyrdd y Swyddfa Gymreig ym mis Mai 1991. Datblygwyd opsiynau ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus a chynhaliwyd arddangosfeydd yn ystod misoedd Mehefin a Gorffennaf 1992 gan wahodd sylwadau ynglŷn â dau wahanol aliniad a chyfuno cyffyrdd. O ganlyniad i'r ymarfer hwn dewiswyd yr opsiwn sy'n cael ei ffafrio, ac fe'i disgrifir yma yn y paragraffau dilynol.

Cyhoeddwyd y Dewis a Ffafrir yn seiliedig ar y cynnig uchod gan yr Ysgrifennydd Gwladol yn nodi y dylid lledu'r ffordd bresennol gyda chyffordd ym Mharc Dewi Sant ac yn Queensferry.

Ym mis Mehefin 2005 dyfarnwyd Contract i Alfred McAlpine/Faber Maunsell fynd â'r cynllun trwy'r Broses Statudol ac ymlaen i gael ei Adeiladu yn seiliedig ar y Cyhoeddi'r Dewis a Ffafrir.

Yn dilyn asesiad peirianeg, traffig ac amgylcheddol pellach cynhaliwyd adolygiad o'r holl ddewisiadau am wahanol gyffyrdd er mwyn sicrhau bod yr opsiwn gorau yn cael ei ddewis a'i fod yn rhoi ystyriaeth i amcanion strategol yn ogystal ag amcanion lleol.

Arweiniodd yr adolygiad hwn at gynllun oedd wedi cael ei ddiwygio ychydig, ac a oedd yn dilyn y dewis a ffafrir yn agos.

Cynhaliwyd arddangosfa wybodaeth gyhoeddus er mwyn rhoi'r cyfle i drigolion lleol weld y cynigion cyn cyhoeddi'r gorchmynion drafft ar 20 Gorffennaf –22 Gorffennaf 2006. Cyn yr arddangosfa roedd nifer fawr o drigolion wedi mynegi pryder bod Old Aston Hill yn cael ei defnyddio fel rhan o'r Gwelliant. Mewn ymateb i'r pryder hwn canfuwyd ateb i ddatrys y broblem a chafodd ei arddangos yn yr arddangosfa. Mae'r ateb hwn yn awr yn rhan o'r cynllun ac mae wedi cael ei gynnwys yn y gorchmynion drafft. O ganlyniad i'r sylwadau a wnaed yn yr arddangosfa, ac ar ôl yr arddangosfa, gwnaed nifer o newidiadau eraill i'r cynllun a'u cynnwys yn y gorchmynion drafft i roi sylw i gymaint ag y bo modd o'r pryderon hynny. Dyma rai ohonynt:

1. Dileu y llwybr arfaethedig i gerddwyr o dan yr A494 ar ochr ogleddol rheilffordd Wrecsam i Bidston.
2. Dileu ffordd gyswllt newydd rhwng Mountfield Road a Lower Aston Hall Lane
3. Ychwanegu ffordd gyswllt newydd o Gylch yr A55 yn Ewloe at Gyffordd Parc Dewi Sant sy'n cynnwys ail agor y ffordd sy'n mynd heibio'r bont bwysu. (Yr oedd y

ffordd gyswllt newydd hon i gael ei chyflwyno fel rhan o'r cynigion ar gyfer Cynllun Cyfnewidfa yr A55/A494 Ewloe).

Y CYNLLUN ARFAETHEDIG

Mae'r cynllun arfaethedig yn welliant arliniad o oddeutu 4.25 km o'r A494 rhwng Cyfnewidfa Parc Dewi Sant yn Ewloe ac Afon Dyfrdwy. Bydd y gwelliant yn cynnwys lledu'r ffordd ddeuol ddwy lôn aml-bwrpas bresennol gan greu ffordd ddeuol gyda 3 neu 4 lôn a llain galed. Bydd y cyffyrdd mynediad uniongyrchol yn cael eu cau, felly bydd angen addasu'r cyffyrdd a darparu llwybr newydd ar gyfer ffyrdd lleol.

Bydd rhaid cael nifer o strwythurau newydd. Bydd y droedbont bresennol rhwng Parc Dewi Sant ac Ewloe yn cael ei chyfnewid am strwythur estynedig a fydd yn cyrraedd safonau mynediad cyfoes. Yng Nghyfnewidfa Parc Dewi Sant mae angen lledu'r ddwy bont i gael lle i lonydd ychwanegol. Bydd pont bresennol Rheilffordd Bidston Wrecsam yn cael ei hadnewyddu a bydd pont newydd ochr yn ochr â'r bont bresennol yn darparu lle i'r lonydd cerbydau ychwanegol. Mae angen estyniad i strwythur Pont Plough Lane. Bydd Traphont bresennol Queensferry yn cael ei dymchwel a dwy bont newydd yn cael eu hadeiladu i gario'r lonydd cerbydau newydd dros y gylchfan. Bydd y llwybrau ar gyfer cerddwyr trwy'r gyffordd yn cael eu gwella lle bo angen. Bydd strwythur lletach ac estynedig yn cael ei roi yn lle'r tanlwybr presennol yng Nghyffordd Queensferry. Bydd pont newydd yn cael ei hadeiladu o dan reilffordd Caer i Gaergybi er mwyn darparu lle i'r lôn gerbydau tua'r de, a bydd y bont reilffordd bresennol yn cael ei hadnewyddu i gario'r lôn gerbydau tua'r gogledd ynghyd â ffordd ymuno. Bydd hyn yn golygu y gellir adeiladu llwybr beiciau ar wahân. Wrth Afon Dyfrdwy bydd angen pont newydd wedi ei lledu i gario'r lôn gerbydau tua'r de. Bydd y bont bresennol yn cael ei hadnewyddu i gario trafniadaeth tua'r gogledd a llwybr cerdded/beiciau ar wahân.

Bydd ffyrdd lleol newydd yn cael eu hadeiladu i ddarparu ar gyfer traffig o'r cyffyrdd caeedig sy'n bodoli ar hyn o bryd gan gynnwys Old Aston Hill, Plough Lane, Clay Lane a'r mynediad presennol i'r gwaith trin carthion wrth ymyl Afon Dyfrdwy.

CANIATÂD CYNLLUNIO

Nid yw'n ofynnol i'r Cynulliad gael caniatâd cynllunio i weithredu'r cynllun arfaethedig. Mae ganddo'r pŵer fel Awdurdod Priffyrdd i wneud y gwelliant i'r gefnffordd bresennol o dan adran 62 o Ddeddf Priffyrdd 1980. Byddir yn cael y pŵer i adeiladu'r ffordd gyswllt newydd a'r ffordd ymuno, i israddio rhan o'r gefnffordd a lledu'r bont dros Afon Dyfrdwy (dyfrffordd fordwyol) fel rhan o'r cynllun arfaethedig, trwy'r "Gorchymyn Ffordd Gyswllt a Ffordd Ymuno Cefnffordd Dolgellau i Fan i'r De o Benbedw (A494) (Gwelliant Drome Corner i Ewloe) 200-". Byddir yn cael y pŵer i gau, addasu, gwella priffyrdd, llwybrau cerdded a mynediadau preifat ac i adeiladu priffyrdd newydd, llwybrau cyhoeddus a mynediadau preifat trwy'r "Gorchymyn Cefnffordd Dolgellau i Fan i'r De o Benbedw (A494) (Gwelliant Cilffyrdd Drome Corner i Ewloe) 200-". Cyhoeddwyd y Gorchymyn Ffordd Gysylltu a Ffordd Ymuno a'r Gorchymyn Cilffyrdd mewn drafft ar 29 Rhagfyr 2006.

YR ACHOS DROS BRYNU GORFODOL

Cyhoeddir y Gorchymyn Prynu Gorfodol drafft hwn mewn cydweithrediad â'r Gorchymyn Ffordd Gysylltu a Ffordd Ymuno drafft a'r Gorchymyn Cilffyrdd y cyfeirir atynt uchod.

Mewn rhai amgylchiadau bydd y Cynulliad yn ceisio caffael tir sydd ei angen ar gyfer mân ddatblygiadau ffyrdd trwy gytundeb. I raddau, mae'r dull hwn eisoes wedi cael ei weithredu gyda'r prosiect hwn gyda darnau sylweddol o eiddo eisoes wedi cael eu prynu o dan bwerau malltod. Ond mae'r angen yn parhau am dir ychwanegol i adeiladu'r cynllun ac mae angen Gorchymyn Prynu Gorfodol er mwyn caffael y tir sydd ei angen yn amserol er mwyn adeiladu'r gwelliant.

Bydd y Gorchymyn Prynu Gorfodol, os y'i gwneir, yn golygu prynu tir ac adeiladau oddi wrth rai perchenogion tir.

Mae aliniad y llwybr yn dilyn llinell bresennol y gefnffordd cyn agosed ag y bo modd er mwyn lleihau nifer y darnau o eiddo yr effeithir arnynt ac er mwyn lleihau gwahanu tir a busnesau o boptu'r ffordd. Mae'r gwaith lledu wedi cael ei ddylunio i leihau uchder yr argloddiau a dyfnder y trychfeydd, a chan hynny, cadw'r meddiannu tir cyn lleied ag y bo modd. Y tir sy'n ddarostyngedig i Orchymyn Prynu Gorfodol yw'r lleiafswm sydd ei angen i adeiladu'r cynllun arfaethedig ac i ddarparu'r mesurau lliniaru angenrheidiol.

YMGYNGHORI

Cynhaliwyd arolygon sydd wedi dynodi rhywogaethau rhestredig a effeithir gan y cynigion. Byddir yn ymdrin â nhw yn y ffordd briodol gan wneud cais am drwyddedau fel bo'r angen.

Wrth ymgynghori â chyrrff sydd â diddordeb, nid yw Trafnidiaeth Cymru hyd yma wedi derbyn unrhyw wrthwynebiadau i'r cynigion. Nid oes unrhyw ystyriaethau arbennig sy'n effeithio ar safle'r Gorchymyn, gan nad effeithir ar unrhyw eiddo arbennig neu dir dynodedig.

Ymgynghorwyd â CADW ac nid ydynt wedi gwrthwynebu cynigion y cynllun.

Cysylltwyd â Chyngor Cefn Gwlad Cymru ac Asiantaeth yr Amgylchedd mewn perthynas â safleoedd statudol o ddiddordeb ecolegol yr effeithir arnynt ac maent wedi dynodi Afon Dyfrdwy fel Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig ac Ardal Gadwraeth Arbennig fel safle dynodedig y mae'r cynllun yn debygol o gael effaith arni. Ni effeithir ar unrhyw safle daearegol neu geomorffaidd statudol o ddiddordeb.

Mae trafodaethau yn parhau mewn perthynas â'r mesurau lliniaru sy'n ofynnol gan Gyngor Cefn Gwlad Cymru ac Asiantaeth yr Amgylchedd mewn perthynas â'r nodweddion SoDdGA. Ar ben hyn, dywedodd y Cyngor Cefn Gwlad bod rhaid cynnal arolygon o rywogaethau a warchodir ac a dargedir ac i weld a oes unrhyw ran o'r safle yn cynnal unrhyw Rywogaeth a Warchodir gan Ewrop mae'n rhaid cael trwydded. Mae Trafnidiaeth Cymru wedi comisiynu nifer o arolygon ecolegol i ddynodi a monitro rhywogaethau a warchodir, ar y safle, neu'n gyfagos i'r safle gan gynnwys arolygon ar gyfer moch daear, lamprai, llygod y dŵr a'r fadfall ddŵr gribog. Mae canlyniadau'r arolygon hyn a'r monitro parhaus ar gael yn y Datganiad Amgylcheddol a gynhyrchwyd i gefnogi cynigion y cynllun ac maent ar gael i'w harchwilio yn y pwyntiau adneuo a restrir yma.

Mae Trafnidiaeth Cymru yn cadarnhau y rhoddwyd sylw i'r amodau a ddynodwyd gan wahanol Gyrrff Statudol ac mae hyn wedi ei gofnodi yn yr Hysbysiad o

Benderfyniad Asesu Effeithiau Amgylcheddol. Nid oes unrhyw faterion cymdeithasol, economaidd, amrywiaeth neu addysgol eraill, sy'n golygu bod rhaid i Adrannau eraill y Llywodraeth fod yn gyfrannog.

PWYNTIAU ADNEUO

Bydd y dogfennau canlynol ar gael i'w harchwilio yn ystod oriau gwaith arferol o 5 Ionawr 2007 i 16 Chwefror 2007 yn :-

- Llywodraeth Cynulliad Cymru, Trafnidiaeth Cymru, Is-adran 3 Cynllunio a Gweinyddu Trafnidiaeth, Parc Cathays, Caerdydd;
- Llywodraeth Cynulliad Cymru, Trafnidiaeth Cymru, Ffordd Dinerth, Bae Colwyn, Conwy;
- Cyngor Sir y Fflint, Neuadd y Sir, Yr Wyddgrug, Sir y Fflint. CH7 6NB
- Swyddfa Prosiect yr A494, 4 Bridge Cottages, Chester Road East, Pentre, Queensferry;
- Llyfrgell Queensferry, Campws Queensferry, Glannau Dyfrdwy, Sir y Fflint CH5 1SE.
 - Y Gorchymyn Ffordd Gysylltu a Ffordd Ymuno drafft a'r plan cysylltiedig
 - Y Gorchymyn Cilffyrdd drafft a'r map cysylltiedig
 - Y Gorchymyn Prynu Gorfodol drafft a'r map cysylltiedig
 - Y Datganiad Amgylcheddol
 - Y Crynodeb Annhechnegol
 - Cynlluniau perthnasol a Lluniadau'r Cynllun

GWRTHWYNEBU

Gall unrhyw berson sy'n dymuno gwneud sylw am y Gorchymyn Prynu Gorfodol drafft neu ei wrthwynebu wneud hynny mewn ysgrifen i Lywodraeth Cynulliad Cymru, Trafnidiaeth Cymru, Is-adran 3 Cynllunio a Gweinyddu Trafnidiaeth, Parc Cathays, Caerdydd, CF10 3NQ gan ddyfynnu cyfeirnod BZ 910192-312 ac yn nodi sail unrhyw wrthwynebiad. Wrth baratoi gwrthwynebiad a datganiad am sail y gwrthwynebiad dylid cadw mewn cof y gall sylwedd unrhyw wrthwynebiad neu sylw gael ei ddatgelu i bobl eraill y gallai effeithio arnynt. Dylid anfon llythyron i gyrraedd dim hwyrach na
16 Chwefror 2007.

Y BROSES O BENDERFYNU

Bydd y penderfyniad ynglŷn â mynd ymlaen i wneud y Gorchymyn Prynu Gorfodol drafft neu beidio yn cael ei wneud ar ôl rhoi ystyriaeth i unrhyw wrthwynebiadau neu sylwadau a wneir nid yn unig am y Gorchymyn ond hefyd am y Gorchymyn Ffordd Gysylltu a Ffordd Ymuno a'r Gorchymyn Cilffyrdd perthnasol. Os bydd gwrthwynebiadau statudol yn parhau efallai bydd rhaid cynnal Ymchwiliad Lleol Cyhoeddus o flaen Arolygydd Annibynnol. Bydd yr Arolygydd a benodir yn adrodd ei gasgliadau a'r argymhellion i Lywodraeth Cynulliad Cymru a fydd wedyn yn dod i benderfyniad terfynol ynglŷn â gwneud y Gorchymyn (Gorchymynion) neu beidio.